

Załącznik do Uchwały Nr XXVII/167/16
Rady Miasta i Gminy Czerniejewo
z dnia 30 listopada 2016 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CZERNIEJEWO NA LATA 2017- 2019

Wstęp

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek gminy w świetle ustawy
2. Podstawa prawna Programu

II. Analiza środowiska lokalnego

1. Diagnoza demograficzna w gminie Czerniejewo
2. Wspieranie rodziny przez M- GOPS w Czerniejewie w 2015 r.
3. Analiza SWOT

III. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu
2. Instytucje biorące udział w realizacji Programu
3. Odbiorcy Programu.
4. Zadania wyznaczone.
5. Źródła finansowania Programu
6. Zakładane efekty realizacji Programu
7. Monitoring i ewaluacja Programu

Zakończenie

Wstęp

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która rozpoczyna wszelkie działania prawidłowo funkcjonującego społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielskich i opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi środowisko życia dla młodego pokolenia.

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek Gminy w świetle ustawy

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U z 2016 r. poz. 575 z póź. zm.), do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji.

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie po raz drugi, trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Czarniejewo na lata 2017 do 2019. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych oraz informacyjnych i edukacyjnych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców oraz wzmacniać prawidłowe postawy i zwiększać świadomość społeczną.

2. Podstawy prawne programu

Podstawą działań ujętych w Programie są następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz 575 z późn. zm.)
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z póź. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z póź. zm.)
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z póź. zm.)
- 5) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz 224z póź. zm.)
- 6) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z póź. zm.)
- 7) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.)
- 8) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.)
- 9) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 466 z póź. zm.)

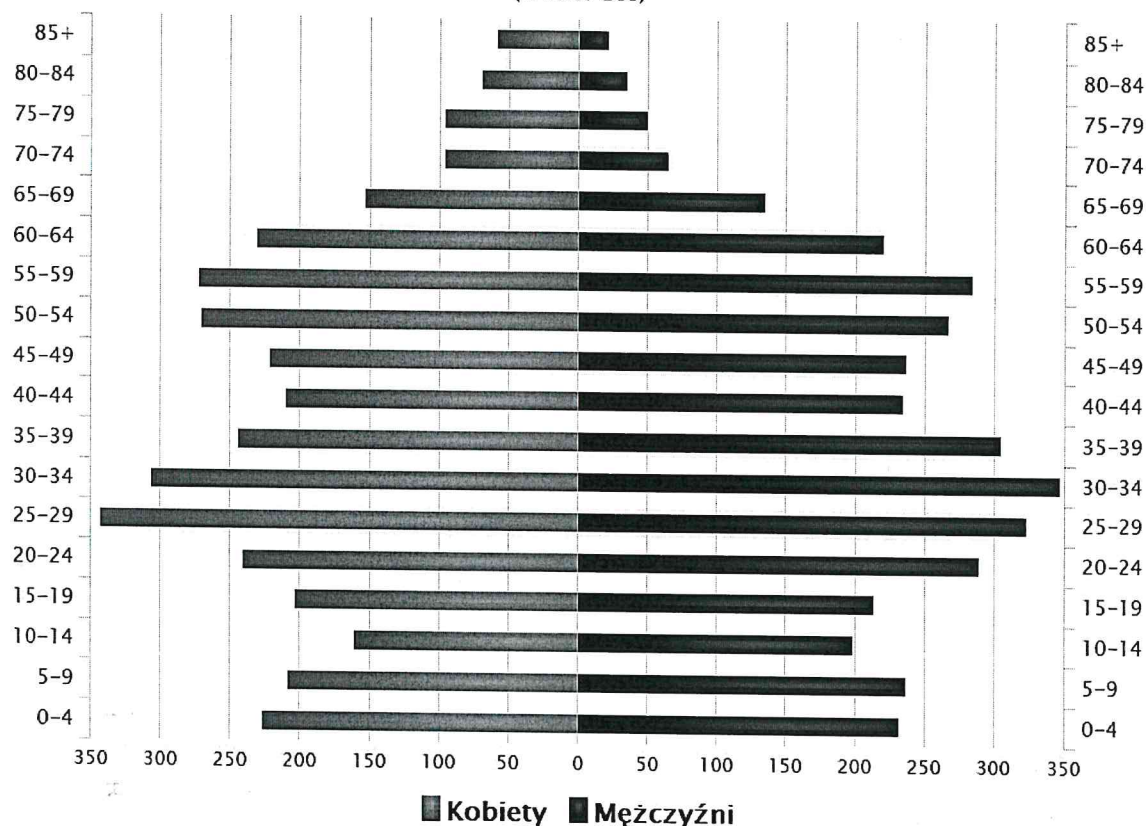
Analiza środowiska lokalnego

1. Diagnoza demograficzna

Wikipedia Wolna encyklopedia co do wieku mieszkańców gminy Czarniejewo dysponuje danymi statystycznymi z 2014 r. Poniższe informacje są ważną wskazówką co do orientacji w strukturze wieku ludności zamieszkującej gminę. Większość mieszkańców znajduje się w wieku produkcyjnym.

Piramida wieku mieszkańców gminy Czerniejewo, 2014

(Źródło: GUS)

2. Wspieranie rodzin przez M- GOPS w 2015 r.

W 2015 roku jak i w latach poprzednich każda rodzina borykająca się z trudnościami korzystała z szeroko rozbudowanej profesjonalnej siatki wsparcia. Używając tu terminu „wsparcie” mamy na myśli pomoc materialną, jak i wsparcie psychologiczne. Dla przypomnienia służy nam tabela danych o ilości wypłacanych świadczeń pieniężnych w roku 2015. Dane są opracowaniem własnym M- GOPS w Czerniejewie.

Lp.	Rodzaj świadczenia pieniężnego	Liczba wypłaconych świadczeń
1	Z tytułu bezrobocia	96
2	Ochrona macierzyństwa i wielodzietności	29
3	Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	31
4	Zasiłki rodzinne	376
5	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka	28
6	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka	309
7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie trwania urlopu wychowawczego	183
8	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1041
9	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	500
10	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	412

11	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	808
12	Zasiłek pielęgnacyjny do 16 r. ż. dziecka	836
13	Świadczenia pielęgnacyjne	402
14	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	83
15	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	524
16	Dodatek mieszkaniowy	117
17	Wydane Kart Dużej Rodziny	384

Pracą socjalną objęto 120 rodzin.

Asystenturą rodziny objęto 13 rodzin.

Ponadto w ramach pracy innych instytucji:

Ze wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej korzystało 5 rodzin.

3. Analiza SWOT.

REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU NA TERENIE GMINY CZERNIEJEWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ·Wyszkolona kadra pracownicza M- GOPS ·Dobra współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny. ·Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych. ·Dobrze rozwinięta sieć wsparcia rodziny (dostęp do psychologa, poradnictwa itp) ·Dobrze rozwinięte zaplecze wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji programów integracyjnych i sportowych (imprezy sportowe, pikniki rodzinne itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> ·Brak rozwiniętego wolontariatu pracującego na rzecz rodzin ·Duże obciążenie pracowników M- GOPS ·Niska świadomość społeczności co do istniejących problemów i zagrożeń oraz niechęć do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ·Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację programu ·Utworzone stanowisko pracy asystenta rodziny ·Możliwość korzystania z szkoleń przez pracowników M- GOPS, co łączy się z pozyskiwaniem nowych technik i narzędzi pracy z klientem 	<ul style="list-style-type: none"> ·Osłabienie roli rodziny, jako najważniejszej jednostki społecznej ·Wzmacniające się negatywne postawy wśród mieszkańców gminy bierności w przezwyciężaniu trudności życiowych i braku zaangażowania w sprawy społeczne ·Wypalenie zawodowe osób pracujących na rzecz rodzin

III. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodziny program oparty jest na zasadach:

- Wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie,

- Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

2. Instytucje biorące udział w realizacji Programu.

I instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny działające na terenie Gminy Czarniejewo:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniejewie
- Urząd Miasta i Gminy w Czarniejewie
- Zespół Szkół Publicznych w Czarniejewie
- Zespół Szkół Publicznych w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe „ Wróbelek- Elemelek” w Czarniejewie
- Placówka Wsparcia Dziennego w Czarniejewie z filią w Żydowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarniejewie
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czarniejewo
- Komisariat Policji w Czarniejewie
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także innych osób chcących skorzystać z porady (działający przy GKRPA w Czarniejewie)
- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego NOVAMED- Poradnia w Czarniejewie i Żydowie
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Czarniejewie
- Internetowe Centrum Edukacyjno- Oświatowe

Organizacje pozarządowe z terenu gminy Czarniejewo:

- Stowarzyszenie Pelikan
- Stowarzyszenie Integracyjno-Rehabilitacyjne „ RAZEM”
- Stowarzyszenie Onuphrius
- Czarniejewskie Koło Kobiet Aktywnych
- Towarzystwo Przyjaciół Żydowa

Instytucje spoza terenu Gminy Czarniejewo:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Gnieźnie
- Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie
- Sąd Rejonowy w Gnieźnie
- Ośrodki Leczenia Uzależnień (Gniezno i inne)

3. Odbiorcy Programu

Odbiorcami programu są wszystkie rodziny, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, czyli rodziny:

- rodziny niezaradne życiowo oraz z problemami alkoholowymi,
- rodziny z problemem ubóstwa, obarczone bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki, zagrożone wykluczeniem społecznym,
- wszystkie rodziny z terenu gminy Czarniejewo.

4. Cele Programu

Głównym celem programu jest:

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Wyznaczony cel jest adekwatny z określoną misją rozwiązywania problemów społecznych w gminie Czerniejewo:

„ Gmina Czerniejewo tworzy dogodne warunki życia i rozwoju dla wszystkich mieszkańców gminy, a tych którzy nie radzą sobie z trudami życia codziennego, wspiera udzielając im profesjonalnej i dostosowanej do ich potrzeb pomocy, mającej na celu usamodzielnienie się i funkcjonowanie w lokalnej społeczności”.

Celem najistotniejszym, postawionym w „ Strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Czerniejewo na 2014- 2020” jest:

„stworzenie interdyscyplinarnych narzędzi zwiększających skuteczność działań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez samorząd gminy oraz jego partnerów w celu usamodzielnienia się jak największej liczby osób i rodzin oraz zapobiegania powstawaniu problemów społecznych wywoływanych bezrobociem, uzależnieniami, przemocą, znęcaniem się, niepełnosprawnością i nie radzeniem sobie z trudami życia codziennego”.

5. Zadania Programu Wspierania Rodziny wyznaczone na lata 2017- 2019.

Zadania mieszczące się w ramach działalności instytucji biorących udział w realizacji Programu, dotychczas już realizowane:

1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (świadczenia pieniężne, dożywianie, stypendia, dowozy).
2. Dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych.
3. Aktywizacja zawodowa osób dotkniętych bezrobociem.
4. Zapewnienie rodzinom będącym w kryzysie lub zagrożonych kryzysem pracownika socjalnego.
5. Zapewnienie rodzinom borykającym się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych opieki asystenta rodziny.
6. Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
7. Organizowanie imprez integracyjnych oraz sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i rodzin.
8. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
9. Organizowanie wypoczynku w okresie wakacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz ubóstwem.
10. Obejmowanie pomocą psychologiczno- pedagogiczną w szkołach i przedszkolach dzieci i młodzież oraz ich opiekunów prawnych.
11. Wspieranie dzieci z rodzin, które nie posiadają możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.
12. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
13. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach.
14. Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wszelkich informacji dotyczących poradnictwa, terapii i pomocy psychologicznej.
15. Pomoc rodzinom dotkniętym alkoholizmem.
16. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Do działań innowacyjnych, dotychczas nierealizowanych, a które będą wdrażane i monitorowane przez M- GOPS w Czerniejewie zaliczyć można:

·Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców, szukających pomocy w przeżywanych trudnościach opiekuńczo- wychowawczych

Celem prowadzenia grupy będzie stworzenie systemu wsparcia dla każdego rodzica, który aktualnie tego potrzebuje. Spotkania mają być łatwo dostępne dla mieszkańców Gminy oraz będą prowadzone przez asystenta rodziny przy współpracy z psychologiem.

·Przeprowadzenie kampanii informacyjnej pt. „Adopcja- sposób na szczęśliwe rodzicielstwo”

Celem kampanii będzie zwiększenie świadomości społecznej co do szans i możliwości, jakie niesie adopcja dziecka oraz wzbudzenie zainteresowania wśród jak największej liczby odbiorców. Kampania ma być przeprowadzona we współpracy m. in. z Chrześcijańskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Poznaniu „ Pro Familia”.

6. Źródła finansowania Programu

Program realizowany będzie głównie z środków własnych gminy. Istnieje również możliwość wykorzystania dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych.

7. Zakładane efekty realizacji Programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- zwiększenie świadomości społecznej.

8. Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniejewie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

IV. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Czarniejewo na lata 2014- 2020.

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Czarniejewo oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu , w jakim się znalazły.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta i Gminy Czarniejewo

Jan Kłopiński